

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. V. Varij gradus Paupertatis Religiosæ in communi, & in particulari;
interius & exterius: & cuiusque eorum perfectio

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

& velocissimè volant, ad implendum, quod iubet Deus: vt postea videbimus.

Crast. 7. c. 3.

DENIQUE ad omnes excellentias, fauores, & præmia Euangelicæ paupertatis promissa obtinenda: necesse est duo illa inter se prælucere, quæ dicit S. Petrus, relinquere scilicet omnia; idque propterea solum, vt Christum sequatur, & imitetur. Nomine autem rerum omnium non ea solum intelliguntur, quas re ipsa quis possidet; siue pauca illæ sint, siue multæ: sed omnes etiam illæ, quas iure aliquo potest in hac vita possidere: nec solum quas possidere potest; sed quod amplius est; etiam quas potest velle aut desiderare in hoc mundo. Et hoc ait Sanctus Augustinus, esse, totum mundum relinquere, omnia regna, & imperia terrena. Totum, inquit, mundum dimittit, qui & illud quod habet; & quod optat habere, dimittit, & ipsum quoque habendi desiderium: renuncians scilicet (vt ait Sanctus Gregorius) rebus omnibus, & ipsismet desiderijs eas habendi, ad perfectius imitandum ipsum Saluatorem, quemadmodum in sequentibus capitibus dicitur.

Epist. 34.
ad Paulin.
c. 19. ad
Hilar. q. 4.
Hom. 5 in
Euang.

CAPVT V.

VARIÏ GRADVS PAUPER-TATIS RELIGIOSA In communi: & in particulari; interioris, & exterioris: & cuiusque eorum perfectio.

RELIGIOSA paupertas, primi voti materia, varios habet gradus, iuxta varietatem institutorum; quæ in genere ad duo sunt reduci.

PRIMUM est illarum Religionum, quæ in communi redditus & possessiones habent ad alendos Religiosos, eisque propiciendum de rebus corpori necessarijs: vt sic magis attendere possint proficitur, alijsque ministerijs sibi iniunctis; in particulari tamen nullus eorum aliquid proprium habet: ne cura, aut cupiditate huiusmodi rerum implicentur.

ALTERVM est Religionum, quæ nec in communi quidem redditus aut possessiones habent: sed necessitatibus suis prospiciunt mendicando quotidie à pijs Christianis aliqua, quibus sustententur; aut seruantes ex huiusmodi rebus, quæ offeruntur, aliquas ad dierum aliquot sustentationem. Et quamuis locunda hæc paupertas strictior sit ac seuerior, & in genere paupertatis etiam perfectior: non tamen est semper perfectior in ordine ad finem, quem Religio intendit. Nam (vt bene dixit Sanctus Thomas

paupertas

paupertas, non est substantialis perfectio Religionis; sed instrumentum & medium ad eam consequendam. Cum igitur instrumentum non propter seipsum queratur; sed in finem, in quem dirigitur: non censetur instrumentum esse melius, quod in seipso sit praestantius: sed quod aptius ad propriam finem consequendum. Quemadmodum calter aureus, quamuis in se maioris sit valoris, quam chalibeus: ad finem tamen, in quem calter dirigitur, hoc est, ad sciendum, multo aptior est chalibeus: ideoque hic est auro preferendus. Similiter quia reubarbarum est medium ad sanitatem recuperandam; illa eius quantitas est sumenda, quae magis est ad propositum finem proportionata. Ex quibus Angelicus Doctor tres modos colligit paupertatis, tribus Religionum generibus accommodatos. Nam quae ministerium aliquod corporale tanquam finem habent, quale est pugnare contra infideles, peregrinos hospitio excipere; possunt ac merito debent habere in communi abundantiam bonorum temporalium: quibus his obligationibus satisfaciant; Quae contemplationi & orationi sunt dedicate, quales sunt Monachales, expedit moderatas habere possessiones, ne claustrum suam & recollectionem, praetextu sustentationem quaerendi, relaxent ac perturbent; Quae tamen eum finem respiciunt, vt ministeria spiritualia erga proximos exercent, concionando, docendo, & Confessiones excipiendo, esse debent magis liberae & expeditae ab omni cura & sollicitudine rerum temporalium: ideoque in communi sectari debent perfectiorem paupertatem, ita vt non habeant redditus aut possessiones: sic enim magis sunt expeditae ac liberae à cura & sollicitudine eas quaerendi aut conseruandi, quae solet esse multo maior. Nam, vt ait Sanctus Augustinus, cum certena bona amantur, magis adhaerescit cor ijs, quae possidemus, quam quae obtinere desideramus. Nam illa sunt quasi membra corpori coniuncta; haec vero quasi res aliqua separata. Ideoque non ita grauitè fertur eius uictoria. Sed quoniam magna esset occupatio quotidie mendicare, vt nihil, ab vno die ad alterum seruetur: expedit potius aliqua mobilia ad propriam sustentationem seruare: siquidem debilitas nostra non potest sine huiusmodi subsidijs persistere. Quare, etsi Christus Dominus noster interdum uictor fuerit pauper, vt illud de se dixerit: *filius hominis non habet, ubi caput suum reclinat*; & suis Apostolis: *non uoluit possidere aurum, neque argentum, neque praeterea in uentris uestris, nec peram in uia*; & omnes comederint ex eleemosynis, quae à fidelibus dabantur. Scimus tamen (vt Sanctus Augustinus aduertit) *in Indiam habuisse loculos, in quibus ea, quae mutebantur, portabat, & seruebantur ab vna in alteram diem, d vt emerentur quae opus illis essent; aut vt quicquid aliquid daretur. Et in prima uia Ecclesia, quamuis fideles e possessiones suas uenderent, earumque pretium ad pedes Apostolorum ponerent, seruabantur tra-*

2. 2. q. 188. a
7.Epi. ad
Paulin. &
Tharasiama Mat. 8. 20
b cap. 10. 9.
Habetur in
c. Exempli.
12. 91.
c Ioan. 12. 6.
Ica. 13. 29.
c Act. 2. 45.
c cap. 4. 34.

men, ac dividebatur singulis, prout cuius opus erat. Et hanc paupertatem seru-
runt in initio Ordines Mendicantes; & nunc aliqui seruant, quales est
Francisci in omnibus suis familijs Obseruantibus; & nostra Societas Iesu
in Domibus Professis, quæ non sunt capaces reddituum neq; possessionu-
que hæreditatum, quæ aliàs pertinerent ad aliquem ex Professis. Quàm
liquæ Religiones, & ipsa Societas in suis collegijs redditus aliquos habet,
vt ab hac cura, sustentationem quaerendi, expediti, melius possint
suis attendere: vt euadant operarij apti saluti proximorum procurandæ.

*Trid. sess. 25
de Regular.
c. 23.*

1.

SED omiſſa paupertate, quæ ad cõmunicatem spectat, veniamus ad par-
ticularem quæ vnumquẽq; Religiosum inuadit ad maiorem suum profectum
perfectionem. Quæ per votum solenne renunciat non solum dominio non-
nium rerum, sed etiam vsui earum, ex proprio iudicio absq; dependentia
Prelato. Quæ etiam (vt ex ijs, quæ superiorib. cap. sunt dicta, constat) duas
partes complectitur; alterã exteriorem, quæ est quasi corpus virtutis; ma-
riorem alterã, quæ quasi eius est spiritus & anima; ac propterea appellatur
paupertas spiritus. Idõõ q; duo vitiosa extrema oriri possunt: alterũ Religi-
osorum ita coactorũ, vt nihil haberent, nisi paupertatẽ exteriã; quæ per se
ipsam non est laude digna: vt quæ nõ ametur, sed odio habeatur, & quã
tales Religiosi re ipsa sint pauperes, voluntate tamẽ ac desiderio sunt diu-
implicati affectib. rerum, quas reliquerãt; qui affectus, peiores sunt ipsi-
rundẽ rerum possessione; & quasi cõpedes, quibus dãmõ victos eos tenet
vt superius fuit dictum. Ac proinde procul valdẽ sunt à perfectione, quã
profitentur. Nã (vt benẽ S. Bern. ait) non paupertas, sed eius amor est virtus
nec Christus Dominus beatos pronunciauit pauperes rebus, sed pauperes
spiritu. Nã pauperes rebus temporalibus, sed sine spiritu, sunt tanquam cor-
pus sine anima; q; nutrit vermes murmuratiõũ, & peccatorũ corruptiõũ.

*Tract. 3. c. 5.
Epist. 100.*

f. Prov. 30.

g. Ioan. 12. 6.

de qua dixit Salomõ Deo: *f. mendicitatem ne dederis mihi; ne egestate conu-
surus, & petere nomẽ Dei mei.* Et inter Apost. paupertatis sectatores vnum
damnatus, ed quodd illã nõ seruauerit: *erat enim fur & loculos habens in qua
reponebat quod furabatur, quasi odio habens id, quod fuerat professus.*

2.

*Serm. 1. in
Festo omnium
Sanctorum
h. Act. 3. 1.
Serm. de In-
stitut. Mo-
nach. & O-
uar. de hu-
milit. & u-
na gloria.*

SED nec sufficit amare quomodo cunq; externam paupertatem: si enim
amor ille sit carnalis; terrenus, mundanus; non erit illa vera virtus, sed
larua, aut vitium laruatam. Multos Philosophos, ait S. Bern. reliquisse
niam & sponte sua factos esse pauperes; sed non cum vera sanctitate: id est
eos fecisse asserit ob inanem gloriam, vt magnanimi haberentur; aut, vt
naturalium scientiarum studio se dederent, vt sapientes haberentur. Et h. Bern.
nias & Saphira vendiderunt agrum, non ex puro spiritu perfectionis; sed
S. Basíl. notat) spiritu inanis gloriæ, vt perfecti haberentur. Exitus autẽ
bavit, fictum fuisse spiritum: quia defraudarunt de precio agri. Et vnicuique
hypo-

hypocrite exteriùs præferentes magnam paupertatem: (quam tamen non amant puro amore & casto, sed adulterino & profano) non sunt beati, sed infelices; quia non sunt pauperes spiritu. i. voluntate spirituali; & intentione ac amore spirituali: ac desiderio gloriæ Dei, & salutis animarum suarum, & proximorum. Hoc est alterum extremum spiritus sc. dans, esse & vitam spirituales paupertati: quo qui deserunt res externas, erunt verè pauperes, non ac beati coram Deo & Angelis eius; sine eo autè erunt pauperes, mortuifere multorum vitiorum ac peccatorum. Nam quemadmodum regnum Dei, quod est Iustitia, Pax, & Gaudium in Spiritu S. comitatur pauperes in spiritu: ita dæmonis regnum, quod est iniustitia, discordia, ac tristitia, quæ mortem operatur; comitatur eos, qui solo corpore sunt pauperes. De quibus dixit Apostolus: *S; distribuero in cibos pauperum omnes facultates meas: Chorum autem non habuero, nihil mihi prodest ad meritum regni celestis: quia eto tantum pauper corpore absque vita spiritus.*

Se u. ne quis altero extremo decipiatur, quasi cõtentus solo spiritu paupertatis, nihil faciès eius corpus & exteriores affectus: operæ pretiù est admittere, quod quæadmodum anima naturalè habet inclinationè & propensionem, ut corpori suo sit vnita; grauitèrqu; fert ab illo separari; & si separatur, est quasi coacta, retinetqu; propensionem ac desiderium, ad socium suum reuerti. Ita èt qui verum habet spiritum paupertatis habet supernaturalè quandã propensionè, ut paupertatis externæ corpori coniungatur: cuius cù effectus aliquos experitur, est contenta, cùm autè videt sibi aliqua abundare, aut superesse: est quasi coacta, cupiès nihil proprij habere; ut sic dilecto suo magis assimiletur. Quod si huius virtutis sectatores vellent, (ut ait S. Bern.) ita esse pauperes, ut nihil sibi deesset, & ita paupertatem diligant, ut nullum defectum pati velint: non erunt verè pauperes; Et nõ agnolcentes status sui mobilitatem & præstantiam, viuunt pusillanimes ac desolati. Hi sunt sicut Episcopi, qui appellantur Titulares aut Annulares: habentes quidem Episcopalem dignitatem, sed sine cura animarum: & cum onus non portent, etiam redditibus non gaudent. Eundem in modum, licet huiusmodi appellate pauperes de solo titulo, ut qui contenti sint dignitate pauperum Euangelicorum, habentes quidè votum paupertatis: quia ad summum carèt dominio rerum: qui tamen omninò abijciunt onera paupertatis: attèdentes diligenter, ut nihil ipsis ad suum vsum desit, sed potius in tanta copia habeant, ut quasi diuitibus, etiam supersint. Sed quoniam onera recusant, etiã à redditibus & fructibus excludentur: qui sunt diuitiæ regni cælorum Sãctitas, Pax, & Gaudium internum huius regni: quod nõ promittitur pauperibus de solo titulo; sed de vero spiritu, qui onus complectitur sui status, & cum interna paupertate coniungit externam in omnibus, quæ sibi promittuntur.

Ex

S. Bern. sup.

Ex Cass. col. 16. 13.

1. Cor. 13. 3.

3.

Serm. 4. de Aduentu.

Ex his deducitur, quod quemadmodum anima propendet ad habendum corpus suum integrum cum omnibus suis partibus magnis ac parvis, ita et nulla ibi desit: ita paupertas spiritus cupit integritatem paupertatis exteri in rebus omnibus, exuens & abiciens omnes, iuxta modum & formam quam cuiusque Religionis institutum exigit, nihil sibi omnino retinens, quod pro suo libitu exponat, iuxta illud Christi Domini: *qui non renunciat omnibus, quae possidet, non potest meus esse discipulus; & si vis esse perfectus, quaecumque habes vende.* Memor esto: votum paupertatis esse perfectum quoddam holocaustum, quo offeruntur Deo omnes facultates, nulla facta eorum diuisione, ut superius est dictum. Attende item, nec vngulam quidem tregis debere in Aegypto relinqui: quia, ut iam intellexisti, Deus vult omnia tecum auferas. Denique perfectionis Evangelicae thesaurus non potest comparari minori precio, quam valeat quicquid habes: imò id totum, modicum dedisti, & obtulisti; & tamen nec in thesaurum nec preciosam mercantiam, obtinebis.

PERFECTVS Christi seruus (ait S. Hieronymus) nihil possidere debet praeter Christum, quod si quid habeat, non est perfectus: quod si non est perfectus in eo quod intendit, mentitus est Deo, cui promisit se daturam operam, ut intenderet: & nos quod mentitur (ait Sapiens) occidit animam. Tu autem es perfectus: ut quid desideras bona paterna? Audi quid dicat Evangelium: *o nemo potest duobus Dominis seruire. & tu audes facere Christus mendacem, seruens Deo & Mammona? Dominus dicit: si quis vult me sequi post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam; & sequatur me.* Tu autem in foro onustus cogitas, te posse Christum sequi? Hec S. Hieronymus, qui ex hoc saepe confirmat exemplo Ananiae & Saphirae, qui post editum votum paupertatis, retinuerunt sibi mediam partem precij, quo suum agrum vendiderant: ac propterea perierunt.

DENIQUE, ut paupertas sit perfecta, non satis est, quocumque modo renunciare omnibus; sed oportet ea dare pauperibus, modo superius explicato: ut cor ab ijs omnino exutum Deo magis coniungatur, & adhaeratur, pro cuius amore illa tradit; cuius cultui omnia dedicat. Votum paupertatis est sacrificium holocausti, quod totum Deo ita offerebatur, ut nihil eius acciperent homines. Quare qui hoc voto se obstringit, nihil hominibus dare debet nisi titulo solius amoris Dei, quod fit quando datur pauperibus eius locum tenentibus.

(.)

Luc. 14. 33.
I. c. 11. 22.
Mat. 19. 21.

Tract. 3. c. 5.
Tract. 5.
22.

Mat. 13.
44.

Epist. ad Eliodoro.
11.
Sap. 11.

Mat. 6.
24.

Mat. 16.
14.

Epist. 150 ad
Aeduinum

7. 11.
Vide Bala

Lam. 10. 1.
1. 2. de Mo-

sachis 6. 20.
1. 2. 5. 2.